

Preek over Joh.12:20-21 gehouden op 26 augustus 2018 in de serie "Op zoek naar Jezus": "De heidenen komen!"

(lezing: Joh.12:20-33)

Gemeente van Christus,

1. Het was een gedenkwaardig weekend in Friesland. In Leeuwarden liepen de reuzen rond, en langs de elf steden zwom een kanjer. Het was wat sneu voor u hier, want toen hij hier in de buurt kwam, was het einde daar. Maar ik heb hem in levenden lijve gezien! Als bewijs heb ik hier een foto van Maarten van der Weijden, zwemmend door de Luts in Balk (**dia 1**). En als u heel goed kijkt, dan kunt achter de opgehaalde brug een vaste brug zien, en op die brug sta ik! Het was een glorieus moment, de intocht in Balk. Een van de begeleiders noemde het later in de krant Balk een kippenvelmoment, met al die juichende en aanmoedigende mensen langs de kant.

Zijn prestatie heeft heel veel losgemaakt, ook al heeft hij het einde niet gehaald. Maar van alle kanten was er bewondering, om zijn moed, om zijn doorzettingsvermogen, om zijn zich helemaal geven. En het geld is binnengestroomd, een paar miljoen, bijeengebracht door wat één man presteerde.

Na dit weekend zat ik weer in mijn studeerkamer te werken aan mijn preek. En toen ik bezig was, werd ik opeens getroffen door de overeenkomst met wat ik in ons Bijbelgedeelte lees over Jezus. Want Jezus beleeft hier een "Maarten-van-der Weijden-moment" (**dia 2**). Dat is al begonnen vlak voor onze lezing. Want daar wordt verteld over zijn binnenkomst in Jeruzalem, rijdend op een ezel. En de mensen halen Hem in. Ze plukken takken van de bomen en staan ermee te zwaaien, als eerbetoon aan Jezus. En ze roepen en ze juichen, en halen Hem binnen als een vorst! Jezus' tegenstanders worden er moedeloos van. Ze zeggen tegen elkaar: Je ziet dat je niets bereikt: heel de wereld loopt achter Hem aan!

En dat zien we in onze tekst gebeuren. Er komen een paar Grieken naar een leerling van Jezus. En ze vragen hem naar zijn Heer: we zouden Jezus wel willen zien! En nu waren dit wel geen heidenen, die niets van het geloof in Israël wisten. Er waren heidenen, die onder de indruk waren gekomen van het geloof van het Joodse volk. Ze hadden bewondering voor hun wetten, en voor de consequente manier waarop vrome Israëlieten die naleefden. Ze waren gegrepen door het geloof dat er niet vele goden waren, zoals in hun eigen traditie, maar maar Een: de Schepper van hemel en aarde. En daarom maakten ze nu het grote feest in Jeruzalem mee, en ze aanbaden in de tempel voor zover een heiden dat kon doen.

Het zijn Grieken, die al een beetje Joods zijn geworden. Maar toch is dit gebeuren voor Jezus iets heel speciaals. De heidenen komen (**dia 3**) en vragen naar Hem! Want vanouds was de kloof tussen Gods volk en de volken diep. Het was de roeping van Israël om anders te zijn, om zich niet aan te passen aan het heidendom. Want het heidendom was duister, verblind, vervreemd van God, overgegeven aan een leven vol gruwelijkheden. De echte Joden waren anders dan de rest. En daardoor leefden ze wat afgezonderd, en ook toen kwamen er al Jodenvervolgingen voor.

Maar tegelijkertijd leefden er in Israël ook oude profetieën, over een tijd waarin alles anders zou zijn. Dan zou het verachte Jeruzalem in tel raken! En de volken zouden gaan vragen naar de God van Israël. Ze zouden naar de berg van God komen om daar van de Here te leren, om zich te buigen onder Gods recht, en om te luisteren naar Gods wil. Jesaja zag de volken toestromen naar de zoon van David, en zo heerlijkheid, eer en glorie brengen. De Messias zou gaan glanzen - dat betekent het woord heerlijkheid eigenlijk - voor de heidenen.

En nu komen er Grieken, en ze vragen naar Jezus. Voelt u, dat dat meer is dan gewoon wat nieuwsgierigheid? Het is voor Jezus een teken: wat lang geleden beloofd is - het begint uit te komen! Door dit verzoek wordt Hij verheerlijkt!

2. Jezus hoort hier de klok slaan (**dia 4**). Zijn uur is gekomen! Het grote moment is aangebroken waar heel zijn leven om draait! Want Jezus had een levensdoel: de wil van God doen. Zijn roeping vervullen. Zijn leven stond onder een goddelijk moeten, dat keert in zijn levensverhaal telkens terug. En het is die trouw, waaruit zulke grote dingen voortkomen. Het is die trouw die de wereld zal redden, niet alleen de vromen, maar ook de zondaars, niet alleen Gods volk, maar ook de heidenen. Jezus wist, dat dat zijn bestemming was, dat Hij daarvoor op aarde was. Hij leefde toe naar het grote moment, waarop het zou moeten gebeuren. En nu de Grieken komen, nu de heidenen vragen naar de Messias, nu slaat voor Hem de klok. De ure is gekomen dat de Zoon des mensen moet verheerlijkt worden. Nu zal de glans op zijn leven komen. Nu zal alles op zijn plaats vallen. Dit is het moment waarom het draait.

Maar het maakt Jezus ook bang. "Ik ben doodsbang", vertaalt de Nieuwe Vertaling. Nu is mijn ziel ontroerd - Jezus is er emotioneel onder. Net zoals trouwens Maarten van der Weijden dat had in de dagen voor het zover was, toen be kroop hem de angst: waar begin ik aan? Je ziet Jezus ermee worstelen in Gethsémané: verlos Mij uit dit uur, laat de beker voorbijgaan. Maar uiteindelijk wint zijn trouw aan Gods wil het: uw wil geschiede. En zo lezen we het ook hier: Ik kan wel bidden om verlost te worden van dit moment, maar hier ben Ik juist voor gekomen! Dit moet, dit is mijn weg naar de heerlijkheid.

Want er is geen heerlijkheid zonder lijden (**dia 5**). Waarom had Maarten van der Weijdens tocht zoveel impact? Omdat het een lijdensweg was. Dat maakte zoveel indruk. Er was zaterdag ook nog een andere Elfstedentocht: een organist bespeelde op één dag het orgel in alle elf steden van Friesland. Ik ben erheen geweest, in Sloten. En er was best wel wat belangstelling, de kerk was aardig gevuld. Maar toen we buiten kwamen stonden er meer mensen langs de gracht, te kijken naar de zwemmers die ondanks alle adviezen toch het water in waren gegaan uit solidariteit met de zwemmer die langs zou komen, onder het motto - dat stond te lezen op een spandoek: wij doen mee, en hebben morgen diarree.

En toen Maarten kwam stonden er nog veel meer, en we volgden zijn lijdensweg, want dat werd het, al in de eerste nacht de pijn, en de dodelijke vermoeidheid, die steeds erger werd. Geen heerlijkheid, geen topprestatie vol glans zonder lijden. En Jezus ziet dat onder ogen. Het zou zwaar worden, heel zwaar.

Want Hij werd niet begeleid door een medisch team, dat op een gegeven moment kon ingrijpen: nu is het genoeg (**dia 6**). En Hij werd niet geholpen door juichende massa's en tractoren die de nacht verlichtten, maar Hij werd op zijn lijdensweg uitgescholden, geslagen, bespot en gehoond. Hij moest werkelijk tot het einde gaan, tot de smartelijke, bittere dood, en aan het einde had Hij geen verschrompelde handen en voeten, maar ze waren verminkt, en zelfs na de opstanding droeg Hij de littekenen met zich mee.

Maar als de graankorrel niet sterft, zegt Jezus, komt er geen nieuwe aar. En als een mens zijn leven niet verliest, vindt hij geen eeuwig leven. Als Christus niet wordt verhoogd aan het kruis, kan Hij de wereld niet redden. De glans, de heerlijkheid, het stralende licht van de verlossing komt alleen langs de weg van het lijden. Pas als iemand zich echt helemaal geeft, komt er wat los!

En zo klinkt in Jezus' angst voor wat komen gaat opnieuw Gods belofte, (**dia 7**) een hemelse bevestiging: Ik verheerlijk in dit alles mijn naam. Ik zal ervoor zorgen dat jouw weg gaat glanzen en stralen, dat er heerlijke dingen van komen. Ik heb het gedaan en Ik zal het doen. De weg van Jezus is het begin van grote, wereldwijde dingen. De miljoenen van Maarten vallen in het niet bij de miljarden, die Gods naam zullen loven, dankzij Jezus. Verlost en opgelucht zullen ze zingen: Hij heeft zijn leven voor ons gegeven, en wij zijn vrij! Mensen met donkere schuldgevoelens, mensen met een drukkend verleden, ze zullen Jezus leren kennen in wat Hij heeft gedaan, en alles wat zwaar op hen ligt valt weg! De stervende korrel levert een immense vrucht op! Daarin straalt Gods glorie over het kruis van Christus. En met Pasen straalt het ook in Hem.

3. Ja, gemeente, wij zijn een stukje van die heerlijkheid. Zoals voor Maarten van der Weijden het iets machtigs was om te beseffen wat zijn dappere tocht in beweging bracht - zo mogen wij een deel zijn van de glorie van Jezus. Want daarom komen we als christenen bij elkaar, niet alleen om hier iets te ontvangen, maar ook om samen onze Heer te eren (**dia 8**). Zo wordt het in ons waar, dat de heidenen komen om te aanbidden!

Want daar hebben we alle reden toe. Maarten van der Weijden waagde zijn moeilijke tocht omwille van mensen die lijden aan kanker. Maar Jezus ging zijn smartelijke weg naar de dood - voor u, voor mij. Wij zijn direct betrokken. Wij staan niet aan de kant, vol bewondering kijkend naar een heldhaftige daad. Wij staan aan de kant als de mensen, om wie het Hem ging. Wat we ook zijn, waar we ook vandaan komen - onze ziekte, onze zonde, daar heeft Hij het voor gedaan.

Als we al geraakt worden, en enthousiast worden, en erbij willen zijn als iemand voorbij komt zwemmen, hoe enthousiast zouden we dan niet moeten zijn voor Jezus? Want Jezus' glans, Jezus' glorie en heerlijkheid is, dat mensen in Hem geloven (**dia 9**). Dat ze zien wie Hij voor ons is, niet een bijzondere man van lang geleden, maar de Redder van de wereld, of nog persoonlijker: mijn Redder, mijn Verlosser. Dat maakt het evangelie zo schitterend: mijn redding, mijn hoop, mijn vertrouwen op een eeuwig leven is Jezus' glorie. Dat maakt de hemel zo grandioos: mensen stralen omdat ze er mogen zijn, en Jezus straalt omdat Hij hen heeft kunnen redden. En boven alles uit straalt God, want Hij heeft het allemaal bedacht. Ons geloof is Gods heerlijkheid!

En bij de mensen die geloven, wordt iets losgemaakt. Die krijgen de moed om zelf dingen te doen zoals Jezus - nee, niet precies zoals Hij, maar het lijkt er wel op. Ze volgen hun Heer (**dia 10**). Ze zijn bereid om dingen op te geven, omdat ze weten: zo wordt ook mijn leven stralend. Offers brengen, iets doen voor een ander, je geven aan de wereld, daar word je niet minder van, maar heerlijk. Want de glans die de wereld belooft aan wie zichzelf vooruithelpt is in het echt een bron van lijden, maar de nederigheid van wie Jezus volgt brengt mooie dingen voort. Het zit al in het geloof zelf: dat is jezelf durven verliezen, dat is zeggen: niet ik, maar Hij is mijn hoop.

En dat 'niet ik', dat is het geheim van het volgen van Jezus. Hij gaf, en werd zo voor heel de wereld tot een zegen. Die wet, daar zag je iets van bij Maarten van der Weijden. Zonder van hem een heilige te willen maken glanst er iets van het koninkrijk van God. Hoeveel te meer zou het moeten glanzen bij ons! Want wij leven van de diepe wet die God in de schepping heeft gelegd, en die Hij in Christus is gegaan: door alles te geven, wordt alles gewonnen. Door alles te geven zijn wij gewonnen, en met ons miljoenen, miljarden, uit alle volken! Johannes zag het in een visioen: een onafzienbare menigte, die niet te tellen was, uit alle landen en volken, en ze stonden voor Gods troon en riepen: De redding komt van onze God en het Lam! (Opb.7:9-10) Wat een hulding! Wat is heerlijker dan dat?

Amen.